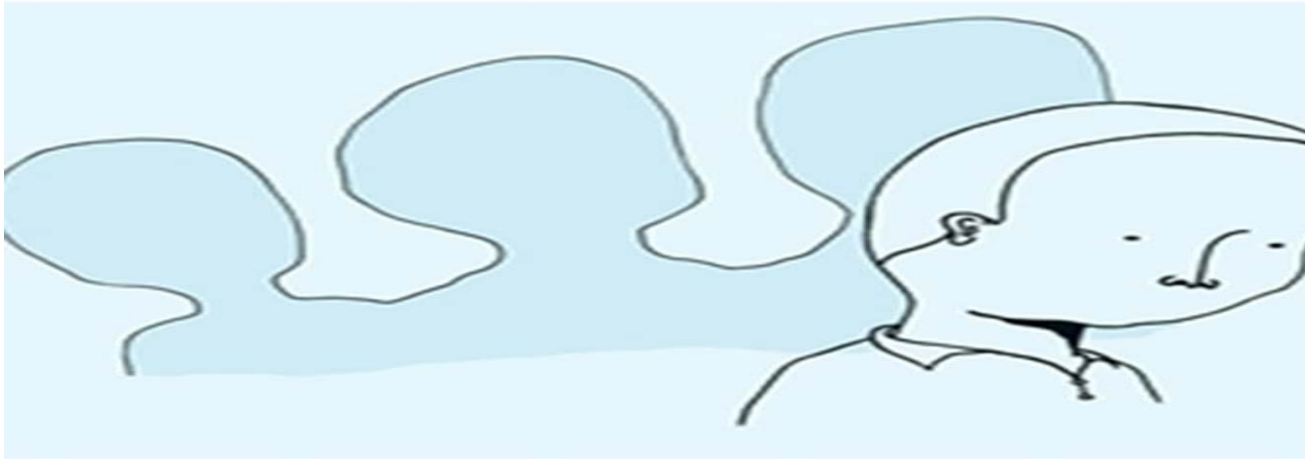

Barn- och elevombudet

Huvudmannens ansvar att se till att skolorna lever upp till lagens krav om nolltolerans avseende kränkningar.

Barn- och elevombudet

Lars Arrhenius
Barn- och elevombud

Kansli:

- 1 kanslichef/jurist
- 6-23 utredare/jurister
- 1 beredningsjurist
- 1 skolexpert/
beslutsfattare
- 1 pressekreterare
- 1 administrativ
samordnare

Vanliga frågor

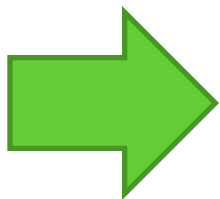
- Vad får man egentligen göra för att hålla ordning?
- Händer det att man hittar på kränkningar för att få ut skadestånd eller för att sätta dit en lärare?
- Det är helt OK att eleverna får hjälp, men vem ger skolpersonalen hjälp och stöd?
- Hur noga ska man egentligen dokumentera för att det ska duga i en utredning och eventuell rättegång?
- Kan man få skadestånd om skolan inte har gett stöd eller den undervisning som föräldrarna kräver?

Lagstiftning

Två lagar skyddar, sedan 2009-01-01, barn och elever från kränkningar, trakasserier och diskriminering

Skollagen 14 a kap. Bevakas av BEO

Diskrimineringslagen. Bevakas av DO

Dessa ersätter barn- och elevskyddslagen (BeL)

2006-04-01 – 2008-12-31

Bestämmelsernas syfte

Främja barns och elevers lika rättigheter

Motverka **diskriminering, trakasserier och kränkande behandling**

Lagstiftarens budskap

Förskolan och skolan ska vara en frizon mot kränkande behandling = nolltolerans

Barn- och elevombudet

KRÄNKANDE BEHANDLING (Annan kränkande behandling)

Utifrån Skollagen 14a kap

Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Enligt brottsbalken, t. ex:

Olaga tvång

Olaga hot

Misshandel

(Bristande utredning och åtgärder)

Diskrimineringsombudsmannen

DISKRIMINERING = att direkt eller indirekt missgynna

TRAKASSERIER = att kränka
Utifrån diskrimineringslagen

Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har ett samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kön

Etnisk tillhörighet

Religion eller annan trosuppfattning

Sexuell läggning

Funktionshinder

Könsöverskridande identitet

Ålder

BEO:s ärenden

- 1500 kontakter via telefon och e-post per år
- 200 kritikbeslut från Skolinspektionen under 2009
- 600 ärenden/utredningar(BEO+insp) under 2009
- 78 skadeståndsbeslut sedan 2006
skadeståndskrav 5000 – 432 500 kr
- 10 pågående ärenden i tingsrätten
- 59 % ökning av anmälningar första halvåret 2010
jämfört med samma period 2009

Handlingsplikt

Handlingsplikt

När personalen får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig vara utsatt för kränkande behandling

Utredning: "...huvudmannen är skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna..." (14 a kap. 10 § skollagen)

Åtgärder: "...i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden." (14 a kap. 10 § skollagen)

Bevisning?

Barnet eller eleven *visar omständigheter* som *ger anledning att anta* att han eller hon har blivit utsatt för kränkande behandling av personal,

Huvudmannen ska visa att kränkande behandling inte har förekommit (14 a kap 15 § skollagen)

(Eller att man har utrett, åtgärdat och fått kränkningarna att upphöra om det är barn/elev – kränkningar.)

FRÄMJANDE arbete

- syftar till att förstärka respekten för allas lika värde,
- omfattar alla diskrimineringsgrunderna,
- riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning, samt
- är en naturlig del i det vardagliga arbetet.

Exempel

Att ge pojkar och flickor lika stort inflytande och utrymme i verksamheten.

Att belysa rasismens idéhistoria.

Att i förskolan använda böcker som belyser olika typer av familjebildningar eller olika minoriteter.

FÖREBYGGANDE arbete

- syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling, och
- omfattar endast områden som i en kartläggning av verksamheten identifierats som riskfaktorer.

Exempel

Att genomföra värderingsövningar utifrån identifierade behov.

Att ha rastvakter som har uppsikt över platser som eleverna upplever som otrygga

ÅTGÄRDANDE arbete

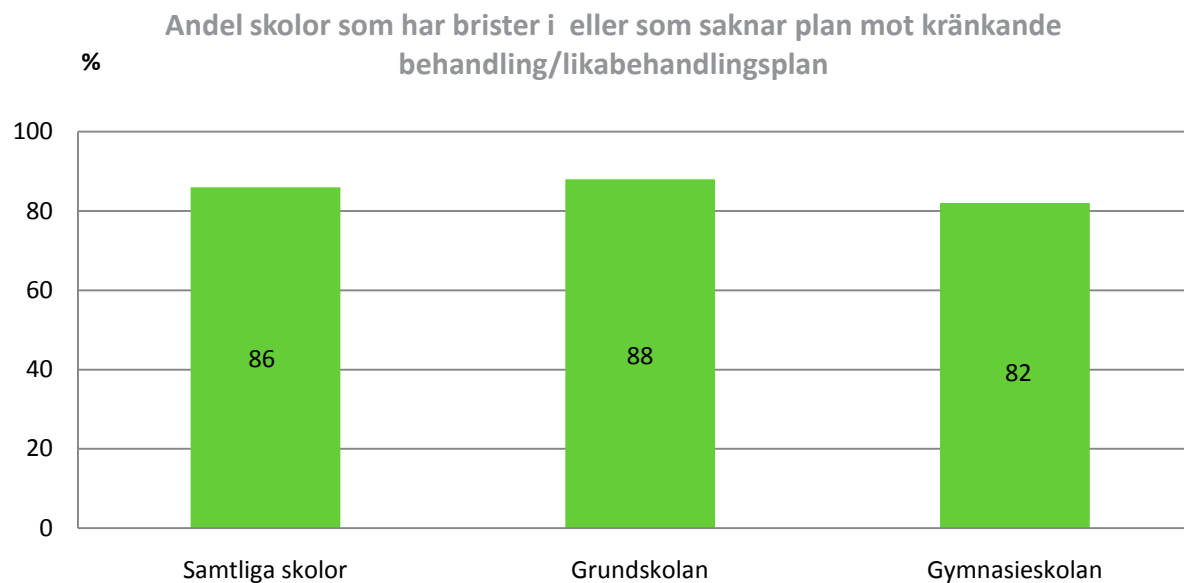
- kräver goda rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling,
- ska påbörjas genast när det kommit signaler om att ett barn eller en elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt, samt
- innebär att verksamheten måste vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas.

Exempel

Utifrån den aktuella situationen föra samtal på individ och gruppnivå.

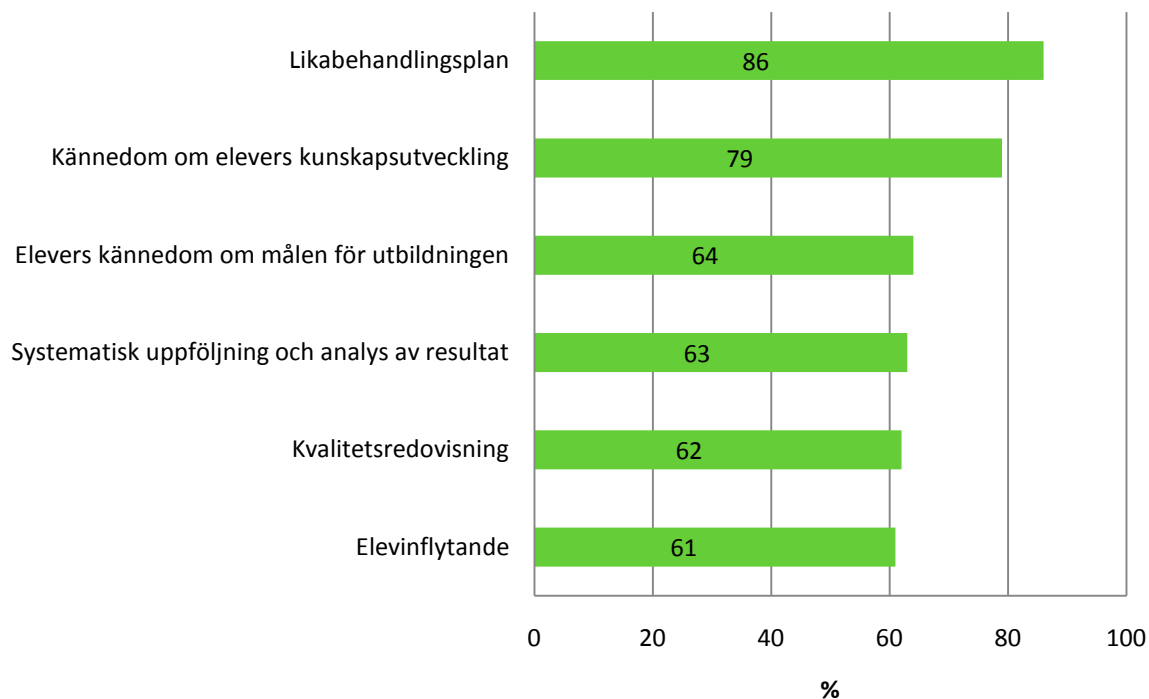
PLAN

9 av 10 skolor saknar eller har brister i planerna

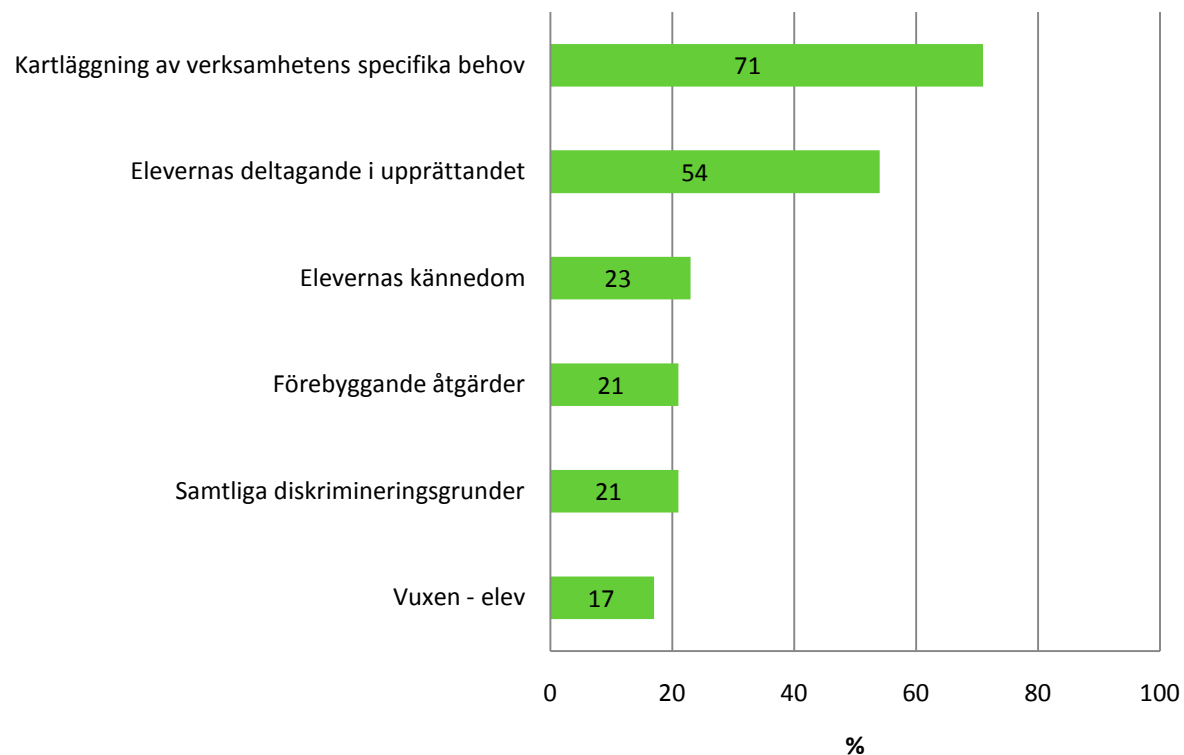
Likabehandlingsplan vanligaste bristen

Plan mot kränkande behandling/ likabehandlingsplan som
bristområde i relation till andra bristområden (riket)

Brister i planerna - riket

De vanligaste bristerna i plan mot kränkade behandling/likabehandlingsplan (riket)

OK Skola – för en skola med 0 kränkningar

- BEO:s och Skolinspektionens satsning på Facebook.
- 500 fans stöder OK Skola och tipsar varandra om bästa sättet att förhindra kränkande behandling.
- Läs mer på www.skolinspektionen.se/beo

OK Skola
För en skola med **0** kränkningar

Webbplats: www.skolinspektionen.se/beo

Så kontaktar du BEO

Ring: 08-586 080 00

Skriv till: Barn- och elevombudet

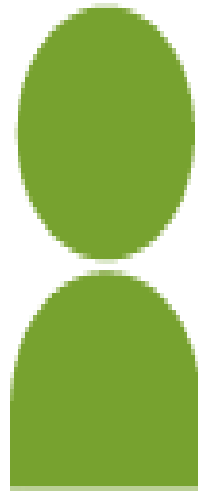
Box 23069

04 35 STOCKHOLM

E-posta: beo@skolinspektionen.se

Webbplats: www.skolinspektionen.se/beo

**diskriminerings
ombudsmannen**

Diskrimineringsombudsmannen (DO)

Box 3686

103 59 Stockholm

Telefon 08-120 20 700

E-post do@do.se